

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва курсу	ПРАКТИЧНИЙ КУРС РОСІЙСЬКОЇ МОВИ ТА КУЛЬТУРИ МОВЛЕННЯ
Веб-сайт для курсу	http://do1.luguniv.edu.ua/ http://do.luguniv.edu.ua/
Мета й завдання курсу	Мета : сформувати в студентів уміння застосовувати у практичній роботі теоретичні знання про основні норми російської мови; самостійно працювати зі словниками та іншою довідковою літературою; виконувати вправи, творчі завдання з певної тематики на закріплення вивченого матеріалу, аналізувати помилки; формувати здатність вибирати і використовувати адекватні мовні форми і засоби в залежності від мети і ситуації спілкування, від соціальних ролей учасників комунікації. Завдання: забезпечити досконале володіння нормами сучасної російської літературної мови та дотримання вимог культури усного й писемного мовлення.
Тривалість курсу	1 , 2 семестри, 12 кредитів, 360 годин
Результати навчання	У здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти після завершення курсу будуть сформовані наступні компетентності: ПРН 3. Знає мову професії, термінологію свого фаху, джерела поповнення лексики російської літературної мови, англійської мови; основні умови ефективного мовленнєвого спілкування, стилі, жанри; знає мовні норми, соціокультурну ситуацію розвитку російської, англійської мов, особливості використання мовних одиниць у певному контексті, мовний дискурс художньої літератури й сучасності.. ПРН 5. Знає основи цифрових пристроїв, онлайн- сервіси мережі Інтернет; знає правила критичного оцінювання інформації та критерії медіа грамотності; професійні онлайн спільноти та електронні (цифрові) ресурси для безперервного професійного розвитку впродовж життя; мережевий етикет у професійній діяльності; правила безпеки в цифровому середовищі, наслідки впливу цифрової інформації на людину. ПРН 7. Володіє державною, російською, англійською мовами для формування комунікативної компетентності фахівця, необхідної для здійснення професійного спілкування. Знає ознаки безпечного освітнього середовища, стратегії ненасильницької та безконфліктної комунікації з учасниками освітнього процесу, методи ведення діалогу та полілогу, використання вербальних і невербальних засобів, усвідомленого та емпатичного слухання ПРН 9. Знає сучасні методи науково-дослідницької, проблемно-пошукової роботи за спеціальністю, вимоги законодавства щодо академічної доброчесності та використання об'єктів авторського права ПРУ 1. Уміє застосовувати набуті знання в освітньому процесі, професійному спілкуванні; сприяє опануванню учнями іноземної мови, літератури для вирішення комунікативних завдань у практичних ситуаціях, розв'язувати складні спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми в галузі мовно-літературної освіти

ПРУ 3. Володіє методиками білінгвального й інтегрованого навчання мови, дидактикою багатомовності та методикою паралельного вивчення споріднених мов, методикою роботи в гетерогенному (змішаному) навчальному середовищі. Володіє методами і прийомами аналізу мовних одиниць, порівнює мовні та літературні факти, явища, визначає їхні подібності й відмінності, сприяє опануванню учнями російської, англійської мов для вирішення комунікативних завдань у життєвих ситуаціях.

ПРУ 5. Володіє комунікативною мовленнєвою компетентністю з російської та іноземної мови (лінгвістичний, соціокультурний, прагматичний компоненти відповідно до загальноєвропейських рекомендацій із мовної освіти); уміє організувати діалог і полілог з учнями та іншими учасниками освітнього процесу, поважаючи права людини та суспільні цінності.

ПРУ 6. Володіє основами професійної культури та педагогічної майстерності, уміє використовувати професійні знання, уміння й навички для розв'язання практичних завдань, сприяє організації безпечного освітнього середовища, уміє застосовувати в обговоренні освітніх, соціальних і життєвих проблем методики усвідомленого та емпатичного слухання, ненасильницької та безконфліктної комунікації в освітньому процесі, здатний до рефлексії, має навички оцінювання непередбачуваних проблем у професійній діяльності й обдуманого вибору шляхів їх вирішення.

ПРУ 7. Уміє працювати з теоретичними та науково-методичними джерелами, обробляти, систематизувати й застосовувати в освітній діяльності критично оцінювати достовірність, надійність інформації, вплив інформації на свідомість і розвиток учнів; використовувати відкриті електронні (цифрові) освітні ресурси педагогічного спрямування для професійного розвитку та обміну педагогічним досвідом, створювати та наповнювати власне е-портфоліо; уникати небезпек в інформаційному просторі; забезпечувати захист і збереження персональних даних; аналізувати досвід роботи вчителів, моделювати елементи педагогічної діяльності.

ПРУ 8. Володіє методами і прийомами науково-дослідницької, проблемно-пошукової діяльності в мовно-літературній освіті, уміє здійснювати наукове дослідження й публічно презентувати отримані результати з урахуванням вимог академічної доброчесності.

Комунікація

ПРК. 1. Формує комунікаційну стратегію з колегами, соціальними партнерами, учнями (вихованцями) та їхніми батьками із дотриманням етичних норм спілкування, принципів толерантності, творчого діалогу, співробітництва та взаємоповаги до всіх учасників освітнього процесу, розуміє й цінує мультикультурність.

ПРК. 2. Ефективно спілкується в науково-навчальній, соціально-культурній та офіційно-ділових сферах; виступає перед аудиторією, бере участь у дискусіях, обстоює власну думку (позицію), дотримується культури поведінки й мовленнєвого спілкування.

ПРК. 3. Організовує педагогічну комунікацію суб'єктів освітнього процесу, ефективно співпрацює в команді в педагогічному колективі закладу освіти та інших професійних об'єднань.

ПРК. 4. Забезпечує діалог культур у процесі вивчення іноземної мови та зарубіжної літератури, створює умови для міжкультурної комунікації.

Автономія і відповідальність.

ПРА 1. Усвідомлює значущість своєї професії, має сформовані ціннісні орієнтири, здатний аналізувати та вирішувати значущі світоглядні проблеми та приймати рішення, визначати власну соціокультурну позицію в полікультурному суспільстві..

ПРА 4. Усвідомлює необхідність навчатися впродовж життя і вдосконалювати з високим рівнем автономності набуту кваліфікацію.

Загальні та фахові компетентності, які формуються у процесі вивчення дисципліни:

ІК. 01. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі й практичні проблеми в галузі середньої освіти, що передбачає застосування теорій та методів освітніх наук і характеризується комплексністю й невизначеністю педагогічних умов організації навчально-виховного процесу в основній (базовій) середній школі

ЗК. 1. Здатність діяти відповідально і свідомо на засадах поваги до прав і свобод людини та громадянина; реалізувати свої права і обов'язки; усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку.

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 3. Здатність використовувати інформаційні й комунікаційні технології для виконання завдань у сфері професійної діяльності, зокрема, для пошуку, оброблення інформації з різних джерел (друкованих, цифрових).

ЗК 4. Здатність учитися протягом життя й оволодівати сучасними знаннями; розвивати свій інтелектуальний рівень, розширювати загальнокультурний світогляд на різних етапах професійного зростання.

ЗК 5. Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях, виконанні професійних завдань, реалізації педагогічних функцій в умовах мінливого освітнього середовища, прийнятті ефективних рішень у професійній діяльності, відповідально ставитись до обов'язків, мотивувати людей задля досягнення спільної мети.

ЗК 6. Здатність до генерування нових ідей (креативність), використання інновацій у професійній діяльності, виявлення та розв'язання проблем, ініціативність та підприємливість.

ЗК 7. Здатність цінувати українську національну культуру, поважати багатоманітність і мультикультурність у суспільстві.

ЗК 9. Здатність до критичного, раціонального мислення, толерантності до різних ідей, нових точок зору і фактів дійсності, самооцінки, формулювання відповідної аргументації для розв'язання проблем, усвідомлення необхідності самоосвіти, фізичного вдосконалення, дотримання здорового способу життя з метою реалізації особистісного потенціалу й користі суспільству.

ЗК 10. Здатність до письмової й усної комунікації засобами української, російської й англійської мов; володіння різними видами мовленнєвої діяльності; спроможність розв'язувати комунікативні завдання російською, англійською мовами як усно, так і письмово, удосконалювати мовленнєві навички.

Фахові компетентності:

ФК. 2. Здатність до розуміння психолого-педагогічних особливостей, умов та чинників ефективної педагогічної діяльності, орієнтації в сучасних мовознавчих та

	<p>літературознавчих, методичних концепціях, напрямках, підходах, їх аналізу, а також впровадження ефективних інформаційних технологій навчання.</p> <p>ФК 3. Здатність інтерпретувати й зіставляти мовні та літературні явища, використовувати різні методи й методики аналізу тексту.</p> <p>ФК 7. Здатність формувати й розвивати мовно-комунікативні уміння та навички учнів, якісно реалізовувати види мовленнєвої діяльності (читання, аудіювання, говоріння, письмо) завдяки достатньому обсягові знань із фонетики, лексики, граматики, орфографії, пунктуації, стилістики й культури мовлення української, російської та іноземної мов. Володіти методикою розвитку зв'язного мовлення учнів й підготовки творчих робіт; дотримуватися сучасних мовних норм з російської, англійської мов, використовувати різні форми й види комунікації в професійній діяльності, обирати мовні засоби відповідно до стилю й типу тексту.</p> <p>9. Передумови (актуальні знання, необхідні для опанування дисципліни). Курс російської мови середньої школи.</p>
Тижневий розклад	аудиторних –6; самостійна робота – 8
Теми	<ol style="list-style-type: none"> 1. Звуки и буквы. Знакомство с алфавитом. Гласные и согласные. Слог, ударение, ритмика. Редукция (а, о). 2. Слог, ударение, ритмика. Редукция (а, о). Интонация повествовательного предложения (ИК – 1). Понятие рода. 3. Согласный Й. Гласные (е, ё, ю, я). Ритмика, ударение. Редукция (е, я). Интонация вопросительного предложения с вопросительным словом (ИК – 2). 4. Чтение гласных о, е, я без ударения. Глухие, звонкие согласные. Оглушение, озвончение. 5. Прямой одушевленный объект. Вопрос КТО? Число существительных. Личные местоимения. Притяжательные местоимения (прилагательные). 6. Согласные (л, л', ж, ш, ч). Ритмика, ударение. Интонация вопросительного предложения без вопросительного слова (ИК – 3). Отрицательный ответ. 7. Понятие о глаголе. I группа (знать, делать, читать...). 8. Числительные. Вопрос СКОЛЬКО? 9. Счет (1 – 10) 10. Интонация в сопоставительном вопросе с союзом А (ИК – 4). ИК – 3 на границе синтагмы 11. Прилагательные. Вопрос: какой?, какая?, какое?, какие? Глагол, II группа. 12. Наречие. Вопросы: как?, где?, когда? Числительные. Счет (10 – 20). 13. Повторение и обобщение изученного материала. 14. Пассивные конструкции (у меня есть...). Повторение притяжательных местоимений (мой/я, твой/я, наш/а, ваш/а, его, её, их), Конструкции: Чей брат (сын...)? Чья сестра (мама...)? 15. Развитие речи. Рассказ о себе и своей семье. Посессивные конструкции (у меня есть...).

16. Настоящее время глаголов (повторение).
17. Где вы живете. Предложный падеж существительных. Конструкции: Я живу в Париже (в Москве, в Германии). Предложный падеж сущ. в значении объекта речи или мысли. Конструкции: О чем эта книга? Это книга о моей стране.
18. Профессии. Предлоги В/НА в предложном падеже. Конструкции: Актриса играет в театре. Строитель работает на стройке
19. Повторение и обобщение изученного материала.
20. Винительный падеж в значении объекта. Понятие о видах глаголов. Вопросы :кого? Что?
21. Виды глаголов и их назначения. Образование совершенного вида делать/сделать, читать/прочитать
22. Винительный падеж в значении направления движения. Выражение времени. Виды глагола (продолжение)
23. Погода и климат. Числительные (до 100). Прошедшее время глаголов. Конструкции: Зимой у нас холодно. Вчера было тепло, + 25.
24. Время на часах. Конструкции: Сколько времени? (который час?) Когда вы встаете? Я встаю в час (в два часа, в 6 часов).
25. Глаголы, после которых употребляется винительный падеж направления. Глаголы движения
26. Магазин «Продукты». Конструкции: Где и что вы покупаете?
27. Развитие речи. Текст «В магазине».
28. У врача. Части тела. Конструкции: Что у Вас болит? У меня болит голова. У меня болят зубы.
29. Языки и страны. Неопределенно-личные конструкции (В Испании говорят по-испански).
30. Родительный падеж в значении принадлежности, отношения, отрицания, точного количества. Родительный падеж с предлогами У, ИЗ
31. Развитие речи. Письмо другу.
32. Родительный падеж в значении владельца предмета в конструкции у кого есть кто? что? У кого нет...
33. Повторение и обобщение изученного материала. Развитие речи « Я учусь жить самостоятельно»
34. Дательный падеж в значении адресата действия и возраста. Диалогическое говорение.
35. Глаголы, после которых употребляется дательный падеж. Дательный падеж в значении возраста
36. Летний отдых. Глаголы на – ся. Глаголы «мочь, уметь». Конструкции: Летом мы катались на велосипеде. Дательный падеж сущ., прил., мест. ед. и мн. ч. Конструкции: Мне 20 лет.
37. Вопрос как часто? Совершенный/ несовершенный вид глаголов (продолжение)
38. Биография. Творительный падеж сущ., прил., мест. Предлоги. Конструкции: Кем он работает? Кем она хочет быть?
39. Творительный падеж в значении совместности. Виды глагола (будущее время простое) Сложные предложения с союзом если
40. Развитие речи «Выходной день» Составление диалогов.
41. Виды глаголов (обобщение темы) Виды глаголов при обозначении одновременности и последовательности действий Повторение и обобщение

	<p>изученного</p> <p>42. Вопрос куда?. Предлоги в, на. Глаголы движения без приставок. Глаголы движения с приставками по-, при-. Составление сложного плана к тексту художественного стиля речи.</p> <p>43. Дательный и родительный падежи для выражения направления, места и исходной точки движения. Личные местоимения в дательном падеже с предлогом к</p> <p>44. Инфинитив в значении цели после глаголов движения. Союз чтобы. Вопрос зачем?</p> <p>45. Основные значения падежей. Составление рассказа «Мой друг»</p> <p>46. Разговор по телефону. Императив: образование и употребление. Императивные конструкции. Союзы ЧТО/ЧТОБЫ. Конструкции: Скажите, ... Передайте, что.../чтобы... Давайте поговорим</p> <p>47. Где и когда лучше? Компаративные конструкции: Этот дом лучше того/чем тот</p> <p>48. Где и когда лучше? Суперлативные конструкции: Это самый красивый дом.</p> <p>49. Сложные предложения с придаточными причины, цели и условия. Конструкции: Я изучаю русский язык, потому что я интересуюсь русской культурой. Я дал ему деньги, чтобы он купил мне словарь. Если завтра будет хорошая погода, мы поедem в Киев.</p> <p>50. Пространственные предлоги: на, в (чём?); над, под, за, перед, между (чем?); около, у, напротив (чего?). Глаголы «стоять, лежать, висеть».</p> <p>51. Развитие речи. Составление рассказа на свободную тему. Повторение.</p>
Орієнтація (на кого розрахований курс)	Курс розраховано на студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Освітня програма 014 Середня освіта (Мова і література (російська, англійська)).
Резюме викладача	<p>Кіріченко Ольга Миколаївна – старший викладач кафедри світової літератури та російського мовознавства Луганського національного університету імені Тараса Шевченка.</p> <p>Сфера професійних інтересів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Інтенсифікації процесу навчання іноземних студентів мови спеціальності 2. Оволодіння методами формування комунікативної компетенції у іншомовних студентів 4. Синтаксис сучасної російської мови
Інформація для підтримання зв'язку з викладачем	e-mail: olgashevchenko84@gmail.com
Попередня підготовка	Для вивчення дисципліни необхідні знання, вміння та компетенції, отримані в рамках вивчення шкільного курсу російської мови.
Як навчатися?	<p>Вивчення курсу має таку систему:</p> <ul style="list-style-type: none"> - опанування теоретичного матеріалу; - виголошення доповіді на практичному занятті; - участь у дискусії на практичному занятті; - самостійне конспектування першоджерел та їх аналіз; - перегляд навчальних фільмів, в яких аналізується урок російської

	<p>мови в сучасній школі, розкриваються новітні методики викладання російської мови, подаються презентації, таблиці, схеми, дидактичний матеріал тощо. (наприклад: http://uchitel-slovesnosti.ru/publ/konspekty_urokov_russkogo_jazyka/urok_russkogo_jazyka_v_sovremennoj_shkole/znachenie_opornykh_kart_dlja_ushpeshnogo_reshenija_prakticheskikh_zadach_na_urokakh_russkogo_jazyka/20-1-0-1205); перегляд і аналіз відео уроків із російської мови; робота з освітнім сайтом вчителя російської мови (https://s1literator.ucoz.ru/index/filmy_shkolnoj_programmy/0-122) написання кейсів, складання схем, таблиць, створення презентацій</p>
<p>Навчальні матеріали</p>	<p>Основна навчальна література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Русский язык для начинающих: учебное пособие / М. Н. Бондарчук, И.В. Жогина, Е.В. Калиниченко и др. – К.: НАУ, 2015. – 176 с. 2. Витковская Э.В., Писарева Р.Д., Середа Р.Н., Цапко Г.П. Русский язык: Учебник для студентов-иностранцев подгот. факультета. Харьков, 2002. 3. Грамматика русского языка. Часть II: Учебное пособие по русскому языку для студентов-иностранцев II курса / Л.А. Константинова, Н.Н. Гончарова, Е.П. Щенникова; под ред. д-ра пед. наук Л.А. Константиновой. – Тула: Изд-во ТулГУ, 2007. – 142 с 4. Русский язык и культура речи: учебное пособие / Л. А. Введенская, М. Н. Черкасова. — Изд. 11-е. — Ростов н/Д : Феникс, 2011. — 380, 5. Кіріченко О.М., Крижановська О.О. «Практикум з російської мови як іноземної (для студентів 1 курсу). Старобільськ: ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2021. 54 с. 6. Кіріченко О.М. Методичні вказівки до складання тем говоріння (питання залікових та екзаменаційних тем) для студентів-іноземців підготовчого відділення. – Полтава: ПолтНТУ, 2013. – 48 с. 7. Кіріченко.О.М. Особенности развития устной и письменной речи в практике преподавания НСР иностранным студентам. // Научные записки Национального университета «Острожская академия», 2014.-Вып. 49.-С.267- 270 8. Кіріченко О.М.Інтенсифікації процесу навчання іноземних студентів мові спеціальності. Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка № 3(334), 2020.-С.183-190 9. Кіріченко О. М., Шпетна С. А. Використання інтерактивних методів у комплексному навчанні іноземців російської мови та культури мовлення. Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка № 7 (345), 2021С.187-196 10. Кіріченко О. М., Шпетна С. А. Порівняльно-типологічний метод як інструмент підготовки вчителя-філолога у процесі викладання російської мови. Збірник наукових праць. Лінгвістика No1(43), 2021.-С.107-115 11. Удосконалення методів навчання іноземної мови для студентів-іноземців на прикладі засвоєння наукового стилю.(Коллективна монографія до сторіччя ЛНУ імені Тараса Шевченка) Current Trends in Professional Training of Prospective Specialists in the Foreign Languages and the Foreign Literature / Sc. ed. S. O. Shekhavtsova. Tallinn: Teadmus, 2021, p.300-333 12. Котова В.Д. Учебник русского языка для иностранных студентов гуманитарного профиля/ В.Д.Котова – М.:Изд-во Рос.ун-та дружбы народов, 2004. – 318 с. 13. Филатов Л.К., Филатова В.Л., Башкирова М.А. Русский язык для иностранных студентов: Учеб. пособие. Киев, 2008. 14. Федотова, Н. В., Мясникова, О. А., Неверова-Христова А. А. Русский язык для иностранцев/ Н. В. Федотова, О. А. Мясникова, А. А. Неверова-Христова. –

	<p>М.: ТетраСистемс, 2004. – 240 с. 16. Чистякова А.Б., Джурко Э.Н., Петренко И.П. Русский язык для иностранных студентов. Харьков, 2004.</p> <p>Додаткова навчальна література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зыкова Е.И. Сборник упражнений по фонетике русского языка / Е.И.Зыкова, А.И.Ильинова – СПб: Изд-во СПбГУ, 2010. – 234 с. 2. Караванова Н.Б. Корректировочный курс фонетики русского языка. М., 2008. 3. Книга о грамматике: материалы к курсу «Русский язык как иностранный»/ Под ред. В.В.Величко. М., 2004. 4. Кіріченко О.М. Мізіна О.І. Практикум «Російська мова у вправах» для аудиторних занять та самостійної роботи студентів-іноземців підготовчого відділення. – Полтава: ПолтНТУ, 2014. – Ч. I. – 40 с. 5. Кіріченко О.М., Мізіна О.І. Методичні вказівки до практичних занять і самостійної роботи з російської мови для студентів-іноземців підготовчого відділення. Збірник тренувальних вправ. Частина II. – Полтава: ПолтНТУ, 2011. – 86 с 6. Колесова Д.В., Маслова Н.Н. Радуга. Практикум по развитию письменной речи/ Д.В. Колесова – СПб., 2008. – 164 с. 7. Кумбашева Ю.А. Человек в современном мире: учеб. пособие по разговорной практике/ Ю.А. Кумбашева – М.: Флинта, 2006. – 200 с. <p>Інформаційні ресурси</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бібліотеки університету та міста, репозиторій. 2. Інтернет ресурси: навчальні сайти. https://prometheus.org.ua/, https://ru.coursera.org/, https://www.ed-era.com/courses/ 3. Електронні бібліотеки. 4. Електронні мовознавчі словники.
Необхідне устаткування	Комп'ютер, мережа Інтернет.
Оцінювання (онлайн / очно)	Очно, онлайн
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду діяльності)	<p>Семестрову рейтингову оцінку розраховують, виходячи з критеріїв:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Семестрову рейтингову оцінку розраховують, виходячи з критеріїв: - письмові модульні контрольні роботи – 40%; - результати роботи на практичних заняттях – 40%; - самостійна робота – 20%.
Забезпечення виконання принципів академічної доброчесності	Буде забезпечено виконання принципів професіоналізму та компетентності, партнерства, взаємної поваги, прозорості оцінювання знань.